

VitalPro

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
REGIONÁLIS KUTATÁSOK KÖZPONTJA
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI TUDOMÁNYOS INTÉZETE

ÉPÍTÉSI ÉS KERESKEDELMI
amerikai–magyar Kft.
1126 BUDAPEST, Istenhegyi út 9/d.
HUNGARY
Tel: 355-4614 • Fax: 212-9626

Ökoszféra-
Projekt Kft

„PARTNERSÉG 2007-13 KONZORCIUM”

SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÉS AGGLOMERÁCIÓJA

TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJA

II.

KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI PROGRAM

02 sz. változat

Az „Új Impulzusok - A 2007-2013 időszak stratégiai jelentőségű fejlesztési projektjei Szombathely Megyei Jogú Városban és térségében”, c. dokumentum (Benchmark Kft, 2006) felhasználásával

szerk.: Dr. Palkovits István

Szombathely, 2007. január 1.

Tartalomjegyzék

KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK	3
Szombathely és vonzáskörzete középtávú fejlesztési céljai	3
Intézkedések, beavatkozások, projektek- fejlesztési célonként	3
KÖZÉPTÁVÚ PROGRAMOK ÉS INTÉZKEDÉSEK	5
I. A város gazdasági megújuló képességének erősítése:	
Innovációs impulzusok, a tudásalapú fejlesztés mintaprogramjai	5
A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések	5
1. Intermodális logisztikai központ és ipari park létrehozása – előkészítés, feltáráó út megépítése és fejlesztés I. üteme	5
2. Tudományos-innováció fejlesztési centrum létrehozása a 11-es Huszár úti laktanya rekonstrukciójával – I. ütem	6
3. „Onkológiai Tudásközpont Projekt” - az onkológiai betegek gyógyítását támogató innovatív tudásháttér megteremtése a Vas Megyei Markusovszky Kórházban	7
B./ Egyéb intézkedések	9
II. A város elérhetőségének megerősítése és a térségi kapcsolatrendszer feltételeinek javítása:	
A térségi kohézió impulzusai	9
A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések	10
4. Komplex városkörnyéki kerékpárút-hálózat fejlesztési program	10
5. Szent Gellért út – Csaba utca vasúti felüljáró	11
6. Új regionális autóbuzs-pályaudvar, mint intermodális csomópont	12
7. Szombathely integrált elővárosi közlekedésének megszervezése - előkészítés	13
8. Puskás Tivadar utca rákötése a tehermentesítő útra	14
B./ Egyéb intézkedések	15
III. A város szellemi életének és kulturális kisugárzásának erősítése:	
Kulturális impulzusok, örökséghasznosítási mintaprogramok	16
A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések	16
9. Történelmi régészeti városrész II-IV. ütem	16
10. Római fürdő – II. ütem	17
11. Római színház	18
12. „Találkozások helye” (v. „Weöres Sándor”) Kulturális Központ létrehozása az MMIK bázisán	19
B./ Egyéb intézkedések	20
IV. Települési infrastruktúra és környezetvédelem a XXI. századi nívójú fejlesztése:	
A városias modernizáció impulzusai	20
A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések	20
13. A lukácsházi és dozmati árvízvédelemi szükség tározók megvalósítása	20
14. Térségi hulladékgyaldálkodási rendszer létrehozása	21
15. Vas Megyei Markusovszky Kórház komplex rekonstrukciós programja	22
16. „Új Városliget”– a nyugati városrész komplex rekreációs övezeti (szabadidős-, sport-, edző- és rekreációs-turisztikai) fejlesztése	24
17. A város csatorna- és vízálózatának rekonstrukciója, vízminőség javítása	25
18. Kámoni Arborétum revitalizációja	26
B./ Egyéb intézkedések	27

Középtávú célok és prioritások

Szombathely és vonzáskörzete középtávú fejlesztési céljai

A koncepcionális célok közül a város jelenlegi helyzetére és a külső környezet kínálta lehetőségekre tekintettel, valamint az erőforrások optimális felhasználásának szempontját szem előtt tartva **előtérbe helyezendő (prioritást élvez)** néhány olyan cél, amelynek *középtávon* meghatározó szerepet kell betöltenie a helyi-térségi fejlesztéspolitikában:

1. Kiemelt középtávú cél ***a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, az elérhetőség radikális javítása***: ennek részeként egyrészt a külső elérhetőséget biztosító (nagy léptékű) közúti és vasút beruházások sürgetése, másrészt a belső kohézióban (ezzel az agglomeráció elmélyülésében) nagy jelentőséggel bíró belső összeköttetések javítása/megteremtése;
2. ***A város gazdasági potenciáljának fejlesztése, innováció kapacitásának középtávú megerősítése*** megkerülhetetlen, a termelő és szolgáltató tevékenységek táján (a mechatronikától az egészségügyi innováción át a felsőoktatásig) értelmezett szférájának számos pontját érintő feladat;
3. A város oktatási-képzési szférájában meglevő komparatív előnyök és az e területtel szemben megfogalmazódó határozott elvárások ugyancsak markáns céljai a városnak, különösen ***a szakképzés és a felsőoktatás fejlesztése*** igényel komoly erőfeszítéseket;
4. ***A város történelmi-kulturális örökségére és sajátos adottságaira építő turisztikai fejlesztések*** célként rögzítése ugyancsak indokolt, ezek rövid és középtávon is látványos eredményeket ígérnek;
5. A középtávú célok közé emelendő ***a térségi kohézió erősítése is***, azon megfontolásra alapozva, miszerint a város önmagában kevésbé lehet sikeres a forrásokért folyó, de azon messze túlmutató versenyben, mint a vele szervesen összekapcsoló agglomerációs vonzáskörzet településeivel összehangolt magatartás esetén.

E néhány kulcsterület kiemelése a koncepcionális célok közül nem jelenti azok negligálását, de e prioritálás bizonyos döntések meghozatalához, bizonyos választások megtételéhez szükséges.

Intézkedések, beavatkozások, projektek- fejlesztési célonként

A fenti középtávú célokat szem előtt tartva rögzíthetők azok a *beavatkozási kulcsterületek és legfontosabb városi-agglomerációs fejlesztéspolitikai intézkedések* melyekre a következő programozási időszakban az erőfeszítések koncentrálandók. Ezek a stratégia irányok tartalmi fókuszai mentén az alábbi négy prioritás-tengely mentén rendeződnek:

I. A város gazdasági megújuló képességének erősítése:

Innovációs impulzusok, a tudásalapú fejlesztés mintaprogramjai

II. A város elérhetőségének megerősítése és a térségi kapcsolatrendszer feltételeinek javítása:

A térségi kohézió impulzusai

III. A város szellemi életének és kulturális kisugárzásának erősítés :

Kulturális impulzusok, örökséghasznosítási mintaprogramok

IV. Települési infrastruktúra és környezetvédelem a XXI. századi nivójú fejlesztése:

A városias modernizáció impulzusai

1. ábra: A 2007-13 időszak stratégiai jelentőségi fejlesztési intézkedéseinek rendszere - áttekintés

Prioritástengelyek			
I. A város gazdasági megújuló képességének erősítése: Innovációs impulzusok , a tudásalapú fejlesztés mintaprogramjai	II. A város elérhetőségének megerősítése és a térségi kapcsolatrendszer feltételeinek javítása: A térségi kohézió impulzusai	III. A város szellemi életének és kulturális kisugárzásának erősítése: Kulturális impulzusok , örökséghasznosítási mintaprogramok	IV. Települési infrastruktúra és környezetvédelem a XXI. századi nivójú fejlesztése: A városias modernizáció impulzusai
Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó projekt-szerű intézkedések			
1. Intermodális logisztikai központ és ipari park létrehozása – előkészítés és I. ütem	4. Szent Gellért út – Csaba utca vasúti felüljáró	9. Történelmi régészeti városrész II-IV. ütem	13. A lukácsházi és dozmati árvízvédelemi szükségeltározók
2. Tudományos-innováció fejlesztési centrum létrehozása a 11-es Huszár úti laktanya rekonstrukciójával – I. ütem	5. Komplex városkörnyéki kerékpárút-hálózat fejlesztési program	10. Római fürdő – II. ütem	14. Térségi hulladékgazdálkodási rendszer
3. „Onkológiai Tudásközpont Projekt”	6. Új regionális autóbusz-pályaudvar, mint intermodális csomópont - <i>előkészítés</i>	11. Római színház	15. Vas Megyei Markusovszky Kórház komplex rekonstrukciós programja
	7. Szombathely integrált elővárosi közlekedésének megszervezése - <i>előkészítés</i>	12. „Találkozások Helye” („Weöres Sándor”) Kulturális Központ	16. „Új Városliget” – a nyugati városrész komplex rekreációs övezeti fejlesztése
	8. Puskás T. utca rákötése a tehermentesítő útra		17. A város csatorna- és vízhálózatának rekonstrukciója, vízminőség javítása
			18. Kámoni Arborétum revitalizációja
Egyéb stratégiai jelentőségű intézkedések			
Felsőoktatásfejlesztés program	A térségen belüli úthálózat fejlesztése	Szombathely oktatási intézményhálózatának rekonstrukciója	A város agglomeráció övezetének infrastrukturális fejlesztése, a fehér foltok megszüntetése
A szakképzés és felnőttoktatás fejlesztése	A tömegközlekedés radikális átalakítása	Szombathely kulturális intézményhálózatának átalakítása/fejlesztése	Idősek otthona építése
Befektetésösztönzés (a Szombathely-Kőszeg „konurbációs ipari zónában”)	Agglomerációs szintű turisztikai (fejlesztési és menedzsment) erőfeszítések, városon kívüli üdülőterületi fejlesztések		
Az információs gazdaság stratégiai horizontú fejlesztése	Határon átnyúló együttműködés (a témák <i>szerteágazó sorában</i>)		
Jelmagyarázat:	Várospolitikai prioritást élvező kulcsprojekt	Szakmai érvek alapján kulcsprojektnek tekinthető	Egyéb stratégiai jelentőségű projekt

Minden prioritástengelyen belül kiemelhetők azok a *'kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támogató intézkedések'*, melyek önmagukban és a kapcsolódó beruházások révén olyan impulzusokat gerjesztenek, amik az adott fejlesztési szféra egészét alapvető módon befolyásolják, dinamizálják. Ezeket azonban *kiegészítik az ugyancsak fontos, de kevésbé körülhatárolható és egyetlen projektbe sűrítendő voltuk, kisebb volumenük, az előkészítettségükkel kapcsolatos körülmények vagy más jellemzőjük miatt más kategóriába sorolt fejlesztési szándékok ('egyéb intézkedések')* melyek kulcsprojektként nem rögzíthetők és/vagy e kulcsprojekti szerepet önmagukban betölteni nem képesek. E két kategória elemei, valamint a koncepcionális célokhoz kapcsolódó minden további kezdeményezés ugyanúgy részét képezi a stratégiának, ezek együttesen teszik teljessé és működőképessé azt.

A tervezés adott fázisában a megnevezett prioritások és hozzájuk rendelt kulcsprojektek listája – noha jelentősen bővíthető volna az igények és szükségletek alapján - némiképp felültervezett, a források korlátaira tekintettel e tágabb feladathalmaz is valószínűsíthetően számottevő szűkítésre szorul. **A végeleges kör megnevezése, a végső prioritások rögzítése egyértelműen várospolitikai döntéshozatali feladat.**

Középtávú programok és intézkedések

I. A város gazdasági megújuló képességének erősítése:

Innovációs impulzusok, a tudásalapú fejlesztés mintaprogramjai

A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támogató intézkedések

1. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Intermodális logisztikai központ és ipari park létrehozása – előkészítés, feltáró út megépítése és fejlesztés I. üteme
Kapcsolódás a regionális programhoz	Gazdaságfejlesztés <i>prioritás</i> , K+F és innováció a versenyképességért <i>intézkedés</i> Közlekedés <i>prioritás</i> , Áruszállítás-logisztika közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése <i>intézkedés</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	Szombathely <i>telephelyi vonzerejét</i> a külső befektetők irányában jelentősen javítani szükséges, ehhez – különösen egyes közlekedésfejlesztési kulcsprojektek révén - a külső körülmények középtávú kedvező változása prognosztizálható. A közlekedésföldrajzi pozíciója tekintetében várhatóan felértékelődő város számára ma még komoly problémát jelent a befektetőknek <i>kínálható telephelyek</i> szűkössége, mely szűkösséget a jelenlegi használaton kívüli honvédségi területen kialakítandó iparterület jelentősen oldana, az itt kiépítendő <i>logisztikai infrastruktúra pedig új dimenziókat nyitna a vállalkozások számára.</i>
A projekt leírása	Egy <i>új ipari park</i> kialakítása és <i>infrastruktúrájának</i> kiépítése a repülőtér és volt kiképző laktanya környékén elhelyezkedő több száz hektáros területen, egy <i>intermodális logisztikai központ</i> létrehozásával együtt. A logisztikai központban – az intermodalitás elveinek megfelelően – mód nyílik a közlekedési módok (a jelentős fejlesztés alatt álló <i>Bécs-Graz vasútvonal</i> , valamint a <i>gyorsforgalmi útként</i> új nyomvonalra kerülő 87-es és 89-es közutak kínálta feltételrendszerrel itt reptérfejlesztési lehetőség is kiegészíti), összekapcsolására, a gazdasági központ intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának együttes fejlesztésére. Első lépésként fontos a terület közlekedési feltárása, a 87-es út megfelelő szakaszának kiépítése (város keleti része - a laktanya megkerülése hátulról - a Repülőtér melletti elhaladás - csatlakozás a 87-es jelenleg is meglévő kőszegi egyeneséhez), ezt követheti a terület, akár több fázisra osztott fejlesztése.

A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	A projekt teljes költségére előzetes becslések állnak rendelkezésre (20 md Ft), ebből a tervezési és előkészítési szakasz becsült forrásigénye 4 md Ft
Lehetséges forrás	GOP/Üzleti környezet fejlesztése KÖZOP/Közlekedési módok összekapcsolása, a gazdasági központok intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztésére
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A telephelyi feltételek javulása a letelepedő cégek számának emelkedést ezzel a magasabb szintű foglalkoztatottságot eredményezi.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A közlekedési infrastruktúra nagyszabású fejlesztése révén megvalósul a város <i>közvetlen kapcsolódása az európai gazdasági térhez</i> , a kedvező közlekedés földrajzi adottságokkal rendelkező telephelyek igen komoly <i>telepítési előnyöket</i> kínálnak a vállalkozások számára.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A reptér önkormányzati tulajdonba került 180 hektáros területe mellett meg kell teremteni a szomszédos – jelenleg használaton kívüli, állami tulajdonú, jelentős részben Söpte községben fekvő – több mint 300 hektárnyi terület projektbe bevonhatóságának feltételeit, majd kidolgozandók a részletes hasznosítási tervek.

2. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Tudományos-innováció fejlesztési centrum létrehozása a 11-es Huszár úti laktanya rekonstrukciójával – I. ütem
Kapcsolódás a regionális programhoz	Gazdaságfejlesztés <i>prioritás</i> K+F és innováció a versenyképességért <i>intézkedés</i>
A projekt indoklása, célja(i)	A projekt a városfejlesztés számára egy kulcsfontosságú területen jelenthet előrelépést: a megfogalmazott innováció-orientált fejlesztési stratégia ugyanis nem lehet sikeres a K+F kapacitások növelése, a kutatóhelyek bővülése, különösen a műszaki irányultságú tudásközpontok és oktatási bázisok nélkül. A városban jelenlévő egyetemi tudományos és kutatószféra, illetve a kreatív, vállalkozó szellemű fiatal diplomások és az innovatív vállalkozói kör (és folyamatos fejlesztésre ösztönzött beszállítók) közös működéséhez szükséges infrastruktúra megteremtése <i>egyszerre szolgálhatná a helyi gazdaság erősödését</i> , s ezen keresztül a foglalkoztatási helyzet javulását, <i>valamint a helyi közép- és felsőoktatás fejlődését</i> (az elmélet és gyakorlat élő kapcsolata) A projekt kapcsolódik az ÚMFT pólus programjának győri eleméhez („Autopolis” – „autóipar, gépgyártás, valamint megújuló energiák”), különösen a <i>megújuló energiák</i> témakörében.
A projekt leírása	A projekt a műszaki-technikai jellegű, reálgazdasághoz kapcsolódó tudás helyi bázisának koncentrálására irányul – egy harmadik pillért formálva a helyileg is másutt összpontosuló <i>humán/társadalomtudományi- (BDF) illetve egészségügyi (Markusovszky Kórház) tudásközpontok</i> mellett. A megújuló épületegyüttesben a - „ tudássziget ” koncepció szerint - helyet kaphat egy Professzorok Háza (a városba telepített oktatók igényesen kialakított lakásai), egy Doctorandus Ház (PhD hallgatók elhelyezését, letelepedését segítő), egy külföldi diákok elhelyezésére szolgáló épület nyelvoktatási centrummal (amit a teljes közösség használhatna), klubbal, egy konferenciaközpont és kiszolgáló egységei, köztük egy melegkonyhás (gyors) étterem, egy „fiatalok inkubációs háza” (ahol megfelelő infrastruktúra és tanácsadó szolgálat állna rendelkezésre vállalkozások, diákszövetkezetek, egyéni kezdeményezések megvalósításához segítő a kreatív ötletek piacra jutását, illetve az elméleti anyag gyakorlati megvalósítását, tapasztalatok szerzését - ide betelepíthetők IT

	funkciók is, illetve inkubációs, tudásfejlesztő, munkaerő-piaci szolgáltatók is), egy kollégium magán az oktatási intézményen kívül. Az istálló „dühöngővé” alakítása (bowling, darts, biliárd, kávézó, art mozi), a környező területen pedig szabadidős tevékenységek lehetőségeinek kialakítása (elsősorban sportpályák, játszóterek) lehetséges A laktanyához tartozó, jelenleg üresen álló , több mint 10 ha /”B”/ területen városrészi alközpont és lakások kialakítására kerülhet sor. A projekt I. üteme a <i>teljes tervezés, a területrehabilitáció és A zóna megvalósítását</i> tartalmazza
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	A teljes költségből (15 md Ft) a projektszakasz költsége: 6 md Ft
Lehetséges forrás	GOP/K+F és innováció a versenyképességért NyDOP/Városfejlesztés
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt az <i>innovációs szférában</i> , vagyis azon a területen gerjesztene impulzusokat, mely a Nyugat-Dunántúli Régió leggyengébb pontja. Nemcsak a város felsőoktatása és szakképzése, valamint a gazdaság-felsőoktatás kapcsolatok nyernének új lendületet a projekt révén, hanem a tágabb térség is. <i>A megújuló erőforrásokkal</i> kapcsolatos oktatási-fejlesztési centrum léte és működése jelentősen hozzájárulhatna a régió (és a West/Nyugat Pannon Eurégió) kívánatos jövőképeinek megvalósulásához. A távlati és tágabb térségre vonatkozó hatások mellett nem lényegtelen azonban az a közvetlen eredmény sem, mely a <i>településképpen</i> jelentkezik: a város szívében lévő lerobbant épülethalmaz rekonstrukciójával a turizmusra (és a helyi életminőségre) nagy hangsúlyt fektető város még vonzóbbá válhatna vendégei és polgárai számára.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A helyi innovációs kapacitás bővülése, a szakképzés erősödése pozitív hatású a befektetési környezetre; új funkcióval rendelkező, felértékelődő terület, ami további ingatlan beruházásokat indukálna
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A terület tulajdonosi viszonyainak rendezése folyamatban, a tulajdonosi hasznosítási szándék határozott. Az épületek állaga, a terület infrastruktúrája folyamatosan romlik a rekonstrukció sürgető. A projekthez egy megvalósíthatósági tanulmány rendelkezésre áll. Az ingatlan egyes részeinek felhasználási céljára egy pontos akciótervet kell készíteni, ahol meg kell határozni az önkormányzati és a magánszféra fejlesztési feladatait. Az ingatlan fejlesztések mellett szükséges azokban helyet keresők felkutatása és szakmai programjuk kialakításának elősegítése. A továbblépéshez még hatástanulmányok, műszaki tervek készítése szükséges.

3. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	„Onkológiai Tudásközpont Projekt” - az onkológiai betegek gyógyítását támogató innovatív tudásháttér megteremtése a Vas Megyei Markusovszky Kórházban
Kapcsolódás a regionális programhoz	Humán erőforrás fejlesztés <i>prioritás</i> , A kutatás-fejlesztéshez és az innovációhoz szükséges humán erőforrások fejlesztése/Egészségmegőrzés és a társadalmi befogadás, részvétel erősítése <i>intézkedések</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	Az onkológiai betegségek népegészségügyi jelentőségére tekintettel – a halálokok között a második helyet foglalja el – a jövőben kiemelt szerepet kell kapni az <i>onkológiai betegségek megelőzésének, az onkológiai betegek gyógyításának és rehabilitációjának</i> . Viszont mindez komoly pénzügyi investíciót igényel, s ezért érdemes a meglévő eszközöket koncentrálni. E

	<p>téren a központi szerep vállalásához fontos körülmény, hogy Szombathelyen az onkológiai ellátásnak nagy hagyományai vannak, s a fejlesztésekhez alapot ad a helyi felsőoktatási háttér. A PTE Egészségügyi Egyetemi Karának Képzési Központja mint szellemi bázisát és a gyakorlati háttérrel biztosító megyei kórház megfelelő feltételeket kínál ahhoz, hogy megfogalmazódjék Szombathelyen egy északnyugat-dunántúli – a határokon is túlmutató – <i>orvos- és egészség tudományi innovációs centrum</i> létrehozásának igénye.</p>
A projekt leírása	<p>A fejlesztés kisebb része jelentene épületberuházást vagy rekonstrukciót, de ennek egy részét (mint a komplex szűrőállomás kialakítása) a Markusovszky Kórház saját bevételeiből, ingatlanok eladásából tervezi megvalósítani. Az onkológiai gyógyítás és beruházás további fejlesztése elsősorban újabb beruházásokat vet fel. Az onkológiai diagnosztika a korszerű CT-park mellett a hagyományos rtg-készülékek, UH-készülékek, az MRI, a mammográfia-készülék, a stabil- és mobil ernyőkészűrő berendezés cseréjét igényli, s feltételezi a képalkotó berendezések digitalizálását is. A diagnosztikát illetően a Dunántúl PET-CT ellátását Budapest mellett a várhatóan Pécsen telepítendő centrum nem tudja teljes egészében felvállalni. Ebből következően a Közép-Dunántúlon, illetve Nyugat-Dunántúlon elkerülhetetlen egy további PET-CT központ (miniciklotronnal) kialakítása, amelynek telepítése Szombathely geográfiai helyzete, az onkológiai ellátásban betöltött szerepe és a tervezett onkológiai kutatóközpont kialakítása miatt a Markusovszky Kórházban indokolt. Az onkológiai terápiás eljárások bővítését a komplex onkoterápia megteremtését jelentené a gammakés (egész testre) telepítése a megyei kórház onkológiai centrumában.</p> <p>A tervezett fejlesztések, a kutatóközpont a jelenlegi felkészült orvosi és egyéb diplomás team bővítését feltételezi.</p>
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Vas Megyei Markusovszky Kórházért Alapítvány
Becsült költség	5 mdFt
Lehetséges forrás	TIOP/Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése INNOREG 2006, 2. int.: „Termék-, technológia-, szolgáltatás innováció”
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	<p>Az onkológiai szűrés bővítése miatt a betegek száma növekszik, de a kórházi felismerés miatt az <i>onkológiai betegek életkilátásai is növekednek</i>. A véglegesen gyógyultak számát, a túlélés éveinek számát emeli a korszerű diagnosztikus park kialakítása, valamint a terápiás lehetőségek bővítése. Mindez előbb – utóbb a daganatos betegek halálozásának csökkenéséhez vezet. A korszerű diagnosztika, terápia és rehabilitáció következtében <i>csökken az onkológiai betegek táppénzes napjainak száma</i>, csökken az onkológiai betegségben megrokkantak száma.</p> <p>A Markusovszky Kórház a jelenleginél jelentősebb súllyal tud részt venni az orvos- és egészség tudomány <i>innovációs folyamataiban</i>, különösen a hazai és nemzetközi onkológiai kutatásban. Szerepe növekedni fog a <i>graduális és posztgraduális orvostudományban</i>, valamint a <i>paramedicinális egészségügyi diplomás képzésben</i>.</p>
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az orvostudományi kutatások eredményeinek üzleti hasznosításának szempontja felértékeli a kutatóhelyek létét, közelségét
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A Markusovszky Kórház onkológiai fejlesztési koncepciójának véglegesítése folyamatban van, bár a megyei közgyűlés által elfogadott Vas megye egészségügyi fejlesztési terve is tartalmazza a megyei kórházzal kapcsolatos onkológiai fejlesztési elképzeléseket. A projekthez a továbbiakban szükség van még <i>komplex megvalósíthatósági és hatástanulmányok</i> , valamint <i>műszaki tervek</i> elkészítésére.

B./Egyéb intézkedések

– ezen intézkedések, ha jellegüknél fogva nem is formálnak önálló, határozott körvonal, zárt projektet, **az agglomerációs fejlesztés kiemelt területét jelentik**

1. *Felsőoktatásfejlesztés program*, melynek legfontosabb pillérét egyfelől a *műszaki (és kapcsolódó gazdálkodástudományi)* diszciplínák és képzési formák erősítése képezi (összhangban a „Tudományos-innováció fejlesztési centrum létrehozása a 11-es Huszár úti laktanya rekonstrukciójával” projekttel), másfelől az a *térségi szintű tudásközpont-fejlesztés* melynek bázisa az agglomeráció két városához, Szombathelyhez és Kőszeghez is szorosan kötődő Európai Egyetemi Intézet lehet, de lényeges szeletét jeleni a – régióban egyedülálló – *egészségügyi felsőoktatás* is. (A BDF, mint kulcsszereplő, stratégiájának kialakítása folyamatban van – annak tartalmától függetlenül *városi* célként, *intézményi keretektől függetlenül* rögzíthető egyfelől a városban működő egyetemi szakok számának bővítése, a nemzetközi szintű műhelyek és teljesítmények erősítése, másfelől a munkaerőpiac igényeinek történő megfelelés előmozdítása.)
2. *A szakképzés és felnőttoktatás fejlesztése, összehangolása a gazdaság igényeivel*, különös tekintettel a TISZK, illetve a REMEK regionális szerepű intézményeinek fejlesztésére (hálózatos együttműködés) és a folyamatos munkaerőpiaci visszacsatolásra. A program kapcsolódhat a Tudományos-innováció fejlesztési centrum projekthez is (pl. „képzésfejlesztési kompetenciaközpont” létrehozása)
3. *Befektetésösztönzés*, a meglévő intézményi bázis modernizálásával és hatékonyabbá tételével (a befektetésösztönzési funkcióért és az intézményközi koordinációért *felelős szervezet* megnevezésével és megerősítésével), illetve a rendelkezésre álló befektetésösztönzési program által kijelölt keretek (meglévő vállalati háttér megtartása és erősítése, külső befektetők vonzása, ágazati stratégiák) tartalommal megtöltésével és megvalósításával.
A befektetésösztönzés *agglomerációs léptékű* kereteinek kialakítása mellett is szólnak érvek: a Szombathely-Kőszeg közti vonalas agglomeráció számos pontján (Gencsapátitól Kőszegig) fogalmazódnak meg ipartelepítési, vállalkozásfejlesztési törekvések, az erőfeszítések összehangolása és közös menedzsmentje a térség egésznek (beleértve Szombathelyt is) előnyököt - fokozódó vállalkozói aktivitást, nagyobb telephelyi vonzerőt, több betelepülő vállalkozást, magasabb foglalkoztatási szintet - ígér.
4. *Az információs gazdaság stratégiai horizontú fejlesztése* a város Információs Gazdaság Stratégiája megvalósításával.

II. A város elérhetőségének megerősítése és a térségi kapcsolatrendszer feltételeinek javítása: **A térségi kohézió impulzusai**

Szombathely és térsége számára kiemelkedő jelentőségű, *elsődleges prioritást élvező területe az elérhetőség radikális javítása, ezzel együtt külső kapcsolatrendszerének megújítása*. Ennek fontos elemét jelenti a közlekedési infrastruktúra domináns kérdésköre mellett az *agglomerációs térség együttműködésének dinamizálása* is – különös tekintettel arra a mára egyértelművé kikristályosodott szempontra, hogy a város önmagában, a vele szorosan és szervesen együtt élő vonzáskörzete nélkül nem lehet eredményes az európai tér intenzív városversenyében.

A térségi elérhetőség szempontjából legfontosabb beruházások léptéküknél fogva túlmutatnak a városi és agglomerációs stratégiákon és kompetenciákon, azok az országos hálózatfejlesztés részeként valósulhatnak meg. E nagyberuházások közül Szombathely és térsége számára kiemelt jelentőségük van, így erős lokális támogatást élveznek az alábbiak:

- ❖ M9 Vas megyei szakasz megvalósítása – a fejlesztés előkészítésének támogatása, szakmai alátámasztása, a beruházással kapcsolatos lobbitevékenység a következő ciklus fontos feladata
- ❖ A 86. sz. főút (távlati M86) Vas megyei szakaszának négy nyomúsítása - a Szombathely - Csorna közötti, 2X2 sávós, 61.3 km-es szakasz megvalósítása (új út építés + elkerülők) a következő ciklusra tervezett; várható kezdés 2007. (*KözOP, Közúti közlekedés, Nemzetközi elérhetőség prioritástengely*)
- ❖ 86. sz. Szombathely - Körmend főút fejlesztése (32,4 km) részben új nyomvonalon (11,5 t-s burkolat erősítés és elkerülők) a következő ciklusra tervezett; várható kezdés 2008. (*KözOP, Közúti közlekedés, Regionális elérhetőség prioritástengely*)
- ❖ A Szombathely-Kőszeg(-Ólmod) gyorsforgalmi út (2X2 sávós, 22 km) megépítése (csatlakozás a S31-es oberpullendorfi gyorsforgalmi úthoz)
- ❖ a Bécs-Sopron-Székely-Szentgotthárd-Graz vasút fejlesztése (GySEV); a Sopron - Szombathely- Szentgotthárd szakasz (116 km) vonalkorszerűsítése (100-120 km/h pályasebesség; ETCS II rendszer) a következő ciklusra tervezett; várható kezdés 2008. (*KözOP, Vasúti közlekedés, Nemzetközi elérhetőség prioritástengely*)
- ❖ illetve a Szombathely-Nagykanizsa vonal villamosítása.

E projektek nagyban segítenék azokat a projekteket, melyek döntően *helyi döntések és erőfeszítések* alapján valósulhatnak meg.

A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések

4. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Komplex városkörnyéki kerékpárút-hálózat fejlesztési program
Kapcsolódás a regionális programhoz	Közlekedés <i>prioritás</i> Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése <i>intézkedés</i>
A projekt indokltsága, célja(i)	A kerékpárutak fejlesztésének szükségességét <i>Nyugat-Dunántúli Régió jövőképe</i> a térség lakosságának igényei és a <i>turizmus trendjei</i> egyaránt alátámasztják. A településközi útvonalak kiépülése elő kívánja segíti a város és agglomerációjának kohézióját, a környezettudatos magatartásminták terjesztését, de a projekt a <i>hátáron átívelő kapcsolatok erősítését</i> is célozza.
A projekt leírása	A projekt a <i>térségi kerékpárút-hálózat</i> és az azt kiszolgáló (<i>információs, pihenő-vendéglátó és szerviz-</i>) háttér kiépítését tartalmazza, megteremtve ezzel a mikrotérségen belüli közlekedési kapcsolatoknak egy alternatív fejlődési lehetőségét, egyszersmind a turisztikai attrakciók közti összeköttetések kialakításának egy turisztikai trendekkel összhangban álló módját. A regionális hálózatokba illeszkedő mikrotérségi-agglomerációs kerékpárút-rendszer jövőképe számos útvonalat tartalmaz (gyakorlatilag lefedve az érintett települések teljes kapcsolatrendszerét), mely távlatilag kiépülő teljes rendszernek néhány eleme e programozási ciklushoz kötődik. A meglévő Irottkő kerékpárúthoz csatlakozhat a legjelentősebb beruházást képező <i>Bucsu- Szombathely-</i>

	<i>Rum</i> útvonal (mely egészen a Jeli Arborétumig húzódik), de fontos elemei a beruházás-csomagnak a <i>Szombathely-Balogunyom</i> , a <i>Szombathely-Söpte</i> és a <i>Szombathely-Vép</i> szakaszok és a <i>Nardáról Ausztriába</i> vezető út is. A komplex program részét képezik a városon belüli szakaszok is (pl. Perint-part, Herényi Kerékpáros Centrum bekapcsolása a hálózatba, az eddig részben szigetszerű hálózat elemeinek összekötése ill. egyéb, a tervekben rögzített szakaszok stb.)
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása
Becsült költség	1,6 mdFt
Lehetséges forrás	NyDOP/ Turizmusfejlesztés – Pannon Örökség NyDOP/ Kistérségi környezetvédelmi és infrastrukturális fejlesztések - Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése INTERREG
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A kerékpárturizmusra általában jellemző idegenforgalom-fejlesztési és környezeti hatások; a fejlesztések egymásra épülő sorozatának turizmussal összefüggő hatásai regionális összefüggésben is jelentősnek mondhatók
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az útvonalak feltáró hatása turisztikai fejlesztések előtt nyithat utat; az utak mentén/révén összekapcsolódó attrakciók és akció szinergiahatásai is jelentősek
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	Tervezés alatt állnak a Szombathely-Balogunyom, a Szombathely-Söpte és a Szombathely-Vép szakaszok, s építési engedélyezés alatt a Nardáról Ausztriába út.

5. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Szent Gellért út – Csaba utca vasúti felüljáró
Kapcsolódás a regionális programhoz	Településfejlesztés <i>prioritás</i> Településközpontok érték-örző megújítása <i>intézkedés (?)</i>
A projekt indoklása, célja(i)	Egy sokkal <i>ésszerűbb forgalomelosztás</i> megvalósulása a tehermentesítő út forgalomelosztó hatásának a növelésével. A Csaba úti felüljáró megvalósulása magával hozná az amúgy is túlterhelt <i>Zanati út jelentős tehermentesítését</i> is. A Zanati úti aluljáró magassága korlátozott, gyakran beszorulnak a magasabb járművek, és a <i>csapadékvíz elvezetése</i> sem megoldott. Mindezek, valamint a <i>közlekedésbiztonsági szempontok</i> egyaránt indokolják a projekt szükségességét, még hozzá nagyon sürgősen, hiszen a forgalom a néhány évvel korábbi állapothoz képest nagymértékben megnövekedett.
A projekt leírása	A nyomvonal és kapcsolatainak kialakításához 2700 m ² útfelületet 370 m hosszban szükséges kiépíteni a felüljárón lévő burkolatokon. A Csaba utca és a Szent Gellért utca között valósul meg a felüljáró, melyhez a Szent Gellért út felőli oldalon két kiszolgáló út csatlakozik indirekt módon, a vasúti felüljárót alulról keresztezve. A Súlyom utcai kapcsolat szintén indirekt módon megoldott, a Csaba utca felől a Súlyom utca irányába haladó forgalom a felüljárót kihagyva szintben, jobbra kis ívben kiváló sávon megoldott. A Súlyom utcai kapcsolatból közvetlenül megoldható a Rakodó pályaudvar útsatlakozása. A kibővített Rakodó pályaudvarral egyidejűleg a Sárdi-ér utca kiépítése is megtörténik, így a konténer forgalom az Ipari park felé ezen az útvonalon folytatódik, és nem terheli a Csaba utca forgalmát. A Liliom utcai csomópont szintbeli, hagyományos útsatlakozás. A Súlyom utcai csomópontnál a Szent Gellért utca felől külön-szintű, a jobbra kiválásra kiváló

	sáv lesz kialakítva, így a felüljáró három sáv. A felüljáró szélessége 11,25 m, mely 3x3,25 m forgalmi sáv szélességet, a kiemelt szegélynél 25-25 cm biztonsági sáv szélességet, és a korlátnál 50-50 cm biztonsági sávot biztosít. A felüljárón a kerékpáros és a gyalogos átvezetés szintben megoldott.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Magyar Közút Kht Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	3 mdFt
Lehetséges forrás	KÖZOP/Térségi elérhetőség javítása NyDOP/ Városfejlesztés
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt hozzájárul ahhoz, hogy a város településfejlesztési szempontból a <i>legkedvezőbb bekötésekkel rendelkezzen a tervezett gyorsforgalmi úthálózatba</i> . A felüljáró hozzájárul a város gépjármű közlekedésének <i>tehermentesítéséhez</i> , a jelenleg nagyon zsúfolt Zanati út forgalmának csökkentéséhez, és az ahhoz kapcsolódó forgalomtechnikai problémák feloldásához. A megvalósult objektum hatása nemcsak a városon belül, hanem <i>tágabb térségében</i> is érezhetően pozitív hatást vált ki.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az ipari telephelyek megközelíthetősége fontos szempontja a beruházási döntéseknek, az ebben elért eredmények növelik a város befektetői vonzerejét. A vasút, amely létesítéskor messze a város akkori határán túl haladt, ma már szinte kettévágja a belvárost és a dinamikusan bővülő ipari területeket, a Csaba úti felüljáró megépítése egyre sürgetőbb feladat
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projektre 2002-ben készült <i>tanulmányterv</i> , annak szükségessé vált áttervezése jelenleg folyik. Szükséges lenne forgalomszámlálás, mivel a korábbi tanulmánytervben ezek nem álltak rendelkezésre. <i>Az engedélyezési terv</i> is elkészülhet 2006 végéig. Szükségesek továbbá a <i>hatástanulmányok</i> és a <i>megvalósíthatósági tanulmány</i> elkészítése.

6. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Új regionális autóbussz-pályaudvar, mint intermodális csomópont
Kapcsolódás a regionális programhoz	Közlekedés <i>prioritás</i> Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése, ill. Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése <i>intézkedés</i> Településfejlesztés <i>prioritás</i> Településközpontok érték-őrző megújítása <i>intézkedés</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	A városban lévő jelenlegi autóbussz-pályaudvar összességében nem felel meg a XXI. századi elvárásoknak és követelményeknek, másrészt egyre több európai városban alakítanak ki olyan intermodális közlekedési és egyben kereskedelmi és szolgáltató csomópontokat, ahol találkoznak a vasúti, az autóbussz, a személygépkocsi, a kerékpáros és a gyalogos közlekedési vonalak, ahol ebből fakadóan sokkal <i>egyszerűbb és gyorsabb</i> az átszállás és csatlakozás a különböző közlekedési eszközök között. A helyi és a helyközi autóbussz-közlekedésben az <i>egységes üzemirányítás</i> megvalósítására jobb lehetőségek kínálkoznak, ami gazdasági vonatkozásban <i>megtakarításokat</i> , a közlekedés szolgáltatási <i>színvonalában pedig növekedést</i> eredményezhet. Ez a csomópont azonban nemcsak közlekedési funkciót töltene be, hanem az itt áthaladó mintegy napi 25-30 ezer ember különböző igényeit is - egy <i>városi alközpontként</i> – kielégítené (bizonyos igazgatási és üzleti szolgáltatások).
A projekt leírása	A projekt keretében a jelenlegi Ady téri és az Éhen Gyula téri <i>autóbusszállomások egy helyre</i> , a Vasút-, Nádasdy- és Semmelweis utcák által határolt, mintegy 2,6 hektáros területen lesznek kialakítva. A projekt keretében megépülnek egyrészt az <i>autóbusszállomás épületei</i> , ezen belül az utasforgalmi létesítmények,

	<p>az utasellátó létesítmények és az üzemi, üzemviteli létesítmények. Másrészt kialakításra kerülnek a <i>kereskedelmi-szolgáltató egységek</i>, vagyis a tömegközlekedési csomóponthoz társulna bevásárlóközpont, ahogy ezt több nyugat-európai középvárosban is láthatjuk. Az intermodális csomópont kialakítása természetesen szükségessé tenné <i>több külső útépitési munka</i> megvalósítását és bizonyos forgalom átszervezést is.</p> <p>Összességében olyan <i>integrált állomás</i> létesülne, amely a helyi és a helyközi járatoknak egyaránt központja lenne, ezáltal sokkal korszerűbbé, szervezettebbé és átláthatóbbá válna Szombathely tömegközlekedése. Egy helyen összpontosulna az autóbusszpályaudvar, a vasútállomás, a P+R parkoló, kereskedelmi-szolgáltató egységek tömbje, s mindez olyan helyen, amely a belvárosból könnyen elérhető.</p>
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Vasi Volán Rt Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	7 mdFt
Lehetséges forrás	KÖZOP/ Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése NyDOP/ Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése Magán források
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt eredményei sokrétűek, hatásuk nemcsak a városban, hanem szűkebb-tágabb <i>környezetében is</i> érezhetőek lesznek. Mindenekelőtt <i>javulnának a tömegközlekedés feltételei</i> , létrejönne a vasúti és a közúti személyszállítás közötti közvetlen kapcsolat, kiszélesednének az elővárosi közlekedés lehetőségei, javulna az utas kiszolgálás színvonala. Kialakulna egy építészetiileg is <i>esztétikus és modern „fogadó kapuja” Szombathelynek</i> , amely egyben az ott található kereskedelmi és szolgáltató létesítmények következtében egy új városi alközpontként funkcionálna. Eltűnnének a területen jelenleg is ott lévő százéves ipari telephelyek és raktárak, amelyek zárványként vannak egy lakófunkciójú területen. Végül <i>felszabadulna a jelenlegi autóbusszpályaudvar területe, az Ady tér</i> újabb városfejlesztési lehetőségeket megnyitva.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A tömegközlekedés feltételeinek javulása a munkavállalói mobilitás javulásán keresztül jelenthet előnyöket. A felszabaduló Ady tér is számos befektetési, ill. városfejlesztési alternatívát kínál.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projektnek 2002 óta kész <i>tanulmányterve</i> és <i>gazdasági megvalósíthatósági tanulmányterve</i> van. Már tíz éve a város részletes rendezési tervében ez a terület erre a célra van fenntartva, s szerepel a projekt Szombathely készülő, elfogadás előtt álló új <i>általános rendezési tervében</i> is. Mielőbb tisztázni kell a tulajdonviszonyokat, illetve önkormányzati tulajdonba kell kerülni a teljes területnek, amit követhet a teendők további listája: az engedélyezési terv elkészítése, a szükséges terület biztosítása, a pályázatás/közbeszerzés lebonyolítása, majd a beruházás megvalósítása

7. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Szombathely integrált elővárosi közlekedésének megszervezése - előkészítés
Kapcsolódás a regionális programhoz	Közlekedés <i>prioritás</i> Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése <i>intézkedés</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	Szombathely Megyei Jogú Város - határon is túlnyúló - <i>agglomerációs-térségi szerepének határozott erősítésére</i> törekszik. E számos területre (gazdaság, foglalkoztatási, közszolgáltatási vezető szerepkör, oktatás, kultúra, turizmus, szolgáltatások stb.) irányuló törekvés számára fontos <i>előfeltétel a térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése, optimalizálása</i> . Az elővárosi közlekedés

	optimalizálásának adekvát formáját jelentheti egy integrált közlekedési rendszerben, amelyben <i>együtt jelenik meg a helyközi és helyi közlekedés, a vasútvonalakhoz kapcsolódó átszállási lehetőségekkel és P+R parkolókkal.</i>
A projekt leírása	<p>A projekt tartalmát egy <i>korszerű kötőpályás elővárosi közlekedési rendszer létrehozása</i> jelenti az agglomerációs tömegközlekedés optimalizálása érdekében, mely három különböző területre terjedhet ki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Helyi érdekű vasút a Szombathely-Kőszeg (esetleg -Oberpullendorf) szakaszon, melyhez csatlakozna a városon belüli szakasz. 2. Nem helyi érdekű vasút: az oberwart-i szakasz (magyar részen 10 km megépítése válna szükségessé; Gyöngyösfalu térségében kitérőt kellene építeni a szerelvények kerülése miatt.) Vasszécseny irányában a töltést vasúti közlekedésre már nem lehet használni (túl közeli beépítések), itt elővárosi villamos jöhet szóba, ami összeköthető a Kőszeg felé irányuló rendszerrel. 3. A kőszegi szakasz villamosítása (karlsruhe-i mintára) Oberpullendorf-ig - ez a szakasz ugyancsak csatlakoztatható a fenti rendszerhez (beleértve a vasszécsenyi részt is), s ezt villamusként üzemeltetnék, HÉV-jelleggel. <p>A projekt a korszerű kötőpályás integrált elővárosi közlekedési rendszerek hazai mintaprojektjeként valósulhat meg.</p>
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, az RFÜ, vagy a Regionális Közlekedési Szövetség által szervezendő <i>konzorcium</i> (a MÁV, az érintett települések önkormányzatai, egyes beszállítóként érdekelt társaságok részvételével)
Becsült költség	A projekt összköltsége 29 mdFt, a projektszakasz költsége 1 mdFt
Lehetséges forrás	KÖZOP/ Városi és agglomerációs közösségi közlekedés fejlesztése NyDOP/ Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése osztrák-magyar területi együttműködés
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt eredményeként a <i>városkörnyéki és térségi közlekedés hatékonysága</i> számottevően javulhat. Az új közlekedésföldrajzi térben – gazdaságfejlesztési és egyéb indukált hatások révén - <i>Szombathely térségi szerepe, határon átnyúló térszervező ereje</i> , ezzel a <i>térségi kohézió</i> jelentősen erősödhet. Egy <i>megerősödő térségi centrum</i> új impulzusokat nyújt az endogén regionális fejlődés számára. Mindezen túl a projekt szignifikáns pozitív hatást fejthet ki a <i>környezetterhelés csökkentés</i> terén is.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A vállalkozások számára alapkérdés az elérhető munkaerő – a projekt nagyban hozzájárulhat az <i>agglomerációs munkelőáramlási folyamatok hatékonyabb alakulásához.</i>
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projekt tényleges <i>szakmai előkészítéséhez</i> minimálisan egy év szükséges (előtanulmányok készítése, utaslétszám prognosztizálás, műszaki megoldások felvázolása, költségbecslések elvégzése stb.). A beruházásban részt vevő szereplők által létrehozandó egy <i>Projektelőkészítő Bizottság</i> (a GKM, a MÁV, és az önkormányzatok részvételével), mely a tervezési munka elkezdéséhez az alapinformációkat és felhatalmazást megadhatja.

8. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Puskás Tivadar utca rákötése a tehermentesítő útra
Kapcsolódás a regionális programhoz	Közlekedés <i>prioritás</i> Térségi elérhetőség javítása <i>intézkedés</i>
A projekt indokoltsága, célja(i)	A projekt célja elsősorban a város <i>belterületi útjainak tehermentesítése</i> , valamint a <i>nehéz közúti járművek forgalmának a belterületen kívülre terelése</i> , ezzel
A projekt leírása	Az elkészült tanulmányterv elfogadott változata szerint meg kell hosszabbítani a Puskás Tivadar utcát és be kell kötni az elkerülő út északi ágába. Eszerint a

	Puskás Tivadar utca korszerűsített szakasza után jobb ívvel folytatódva áthalad az ipari- és fővonalai vágányokon, majd kisebb egyenes szakaszt követően keleti irányba fordulva rácsatlakozik a 87-es számú főútra (körgyűrűre), ami <i>közvetlen összeköttetést biztosít Kőszeg - Felsőpulya, illetve Bucsú - Felsőőr felé.</i> Így a tervezett úton <i>vasúti átjárót kell kialakítani</i> a Győr – Szentgotthárd vasútvonalon és a Szombathely állomásból kiágazó MÁV Vasjármű Kft. iparvágányán. Az új út hossza megközelítően 2 km.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Magyar Közút Kht Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	2 mdFt
Lehetséges forrás	NyDOP/ Városfejlesztés
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A Puskás Tivadar utca bekötésével az elkerülő útba jelentősen <i>csökkenne a környék környezeti terhelése, az utca zsákutca jellege megszűnne, a belterületi utak tehermentesítése megvalósulna, ésszerűsödne a város belterületi közúti forgalma.</i> Mindenképpen <i>előnyös lenne a bekötés a szállítók, a cégek szempontjából is,</i> hiszen sokkal gyorsabban és egyszerűbben tudnának eljutni a körgyűrűre, s ezzel akár a 86-os, akár a 89-es főútra.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A <i>telephelyek megközelíthetőségének javulása</i> fontos vállalkozói érdek, de a projekt megvalósítása esetén lehetőség nyílna a város ipari zónájában <i>további (az út mellett fekvő) területek ipari hasznosítására is.</i>
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	2005-ben elkészült a projekt <i>komplex tanulmányterve,</i> mely tartalmazza a vasúti átjárók megvalósíthatóságának lehetőségeit és az út megvalósíthatósági tanulmányát. Jelenleg engedélyezési tervek még nem áll rendelkezésre, de 2007-re elkészíthető.

B./ Egyéb intézkedések

- ❖ *A térségen belüli úthálózat fejlesztése,* mely fontos feltétele a valódi térségi kohézióknak (pl. Dozmat-Bucsú, Balogunyom-Táplánszentkereszt, Torony-Nárai, Vasasszonyfa-Kőszegpaty, Pusztacsó-Gyöngyösfalu, Harasztifalu-Nagykölked, Söpte-Salköveskút, illetve a határon átmenő utak, mint Ják-Oberbildein, Pornóapáti-Oberbildein, Pornóapáti-Deutsch-Schützen, Kiszarda-Schachendorf); a programnak részét képez(het)i a *szombathelyi körgyűrű* zárását jelentő, a városkörnyéki települések közvetlen megközelítését egyszerűbbé és gyorsabbá tevő „*nyugati tehermentesítő út*” is.
- ❖ *A tömegközlekedés radikális átalakítása* (a belső áramlások megkönnyítése és annak gazdasági következményei mellett környezeti célokat is szolgálva): a korszerű kötőpályás elővárosi közlekedési rendszer létrehozása mellett a buszközlekedés agglomerációs fókuszú újragondolása, illetve egy integrált – alternatív megoldások irányában is nyitott - közlekedési rendszerben felépítése;
- ❖ *Közös agglomerációs turisztikai* (fejlesztési és menedzsment) *erőfeszítések,* valamint *városon kívüli üdülőterületi fejlesztések kezdeményezése* (pl. Pinkamente komplex fejlesztése, Pinkamenti Natúrpark) a komplex és sokszínű térségi turisztikai kínálat létrejötté érdekében.
- ❖ *A határon átnyúló együttműködés* a témák szerteágazó sorában, egyebek közt az egészségügyben és szociális szférában, a megújuló energiák témakörében, a környezetvédelemben és környezetiparban, illetve a turizmusban

III. A város szellemi életének és kulturális kisugárzásának erősítése
Kulturális impulzusok, örökséghasználási mintaprogramok

A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támasztó intézkedések

9. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Történelmi régészeti városrész II-IV. ütem
Kapcsolódás a regionális programhoz	Turizmus <i>prioritás</i> - Pannon Kulturális Út <i>intézkedés</i> Település-fejlesztés <i>prioritás</i> – Településközpontok érték-őrző megújítása <i>intézkedés</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	Szombathely turizmusának meghatározó motívuma a római kor, ennek erősítése a város <i>arculata</i> szempontjából kulcskérdés. A projekt egészének célja egy olyan <i>régi-új historikus városrész kialakítása</i> a történelmi belvárosban, mely amely amellet, hogy <i>bemutatná a város értékeit, kulturális és idegenforgalmi központ</i> is lehetne.
A projekt leírása	A projekt II. üteme az Iseum teljes rekonstrukciója : a teljes rekonstrukciót követően a város <i>egyik jelképének tartott Iseum</i> és környezete megújul és ismét bemutatathatóvá válik. Az ezt követő lépés az Iseum területén a temenos (a szentélyt körülvevő terület) beépítése interaktív múzeum megvalósítása az antik világ kultúrájának bemutatására. A III. ütem a Ferences kertet és az Iseumot összekötő Történelmi sétány kialakítása a belváros részben elhanyagolt területének teljes rehabilitációját célozza meg. A különböző, kereskedelmi-szolgáltatói, idegenforgalmat kiszolgáló egységek elhelyezésére alkalmas épületek megépítésével – a magántőke bevonásával - a belváros új színfolttal gazdagodhat. A IV. ütem a belváros (Kőszegi u.) rekonstrukcióját tartalmazza. A Kőszegi utca elején lévő házak homlokzata műemléki védetség alá került. A homlokzatok mögötti területet kereskedelmi-szolgáltató-idegenforgalmi egységek kialakításával lehetne hasznossá tenni.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	1,8 md Ft
Lehetséges forrás	NyDOP/ Turizmusfejlesztés – Pannon Örökség (Iseum) NYDOP/ Városfejlesztés Magán források
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A 2000 éves múlt emlékeinek tudatos ápolása és turisztikai hasznosítása évek óta kiemelt hangsúllyal szerepel a város fejlesztéspolitikájában - a szisztematikus munka jelenős eredménye lehet e projekt megvalósulása. A belvárosban található elhanyagolt terület, valamint a leromlott Iseum helyreállítása, illetve hasznosítása nemcsak a város, de tágabb környezetének is fontos, <i>nemzetközi jelentőségű idegenforgalmi látványossága</i> lehet.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A város ismertsége és a turisztikai forgalom emelkedése a vállalkozások jelentős hányadának jelent kedvezőbb feltételeket.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	II. ütemre engedélyes terv beadás alatt, a III-IV ütem előkészítendő

10. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Római fürdő – II. ütem
Kapcsolódás a regionális programhoz	Turizmus <i>prioritás</i> - Pannon-termál program kiszélesítése, ill. Pannon Kulturális Út <i>intézkedések</i>
A projekt indokltsága, célja(i)	A fejlesztés elsősorban a város <i>turizmusával</i> és az <i>egészségállapottal</i> kapcsolatos célokat fogalmaz meg. A <i>turisztikai trendek</i> egyre erőteljesebben helyezik előtérbe a gyógy- és termálturizmust, a vendégek által keresett <i>kínálati csomagoknak</i> mindinkább természetesen <i>elvárt részévé</i> válik a termálfürdő. Szombathelynek, mint jó minőségű (mozgásszervi, gerincbetegségek, nőgyógyászati problémák gyógyítására alkalmas, s magas szénadtartalma miatt szívbetegnek is hasznos) termálvízzel és működő termálfürdővel rendelkező városnak elemi érdeke, hogy e fontos területen is (magas szinten) kielégítse a fogyasztói igényeket. A fürdőfejlesztési projekt a <i>római jelleg</i> középpontba állításával kifejezetten <i>egyedi élményeket</i> és a város <i>turisztikai arculatába illeszkedő markáns vonzerőt</i> ígér nemcsak a turistáknak, hanem a helyi lakosságnak is.
A projekt leírása	A projekt a jelenleg működő termálfürdő fejlesztését, bővítését célozza a <i>vízfelület</i> növelésével, a <i>fürdőszolgáltatások</i> kínálatának szélesítésével és az <i>egészséves üzemeltetés</i> feltételeinek megteremtésével. A megvalósítás terveiben a tematikus karakter domináns jellege és a rekreációs szolgáltatások központi szerepe a két fő irányelv. A II. ütem a <i>fedett termálfürdő létrehozása</i> , melynek medenceterei a hagyományos római fürdők tagolódása szerint több medencetérre oszlik („frigidárium”, „tepidárium”, „caldárium”). Az objektum az önálló bejárattal és a 2x200 férőhelyes öltözőblokkal kiegészülve teljes értékű fürdőt alkot, ennek összekötése azonban mind a fedett uszodával, mind a szállodával megteremthető. A <i>XXI. századi igényeket kielégítő alapszolgáltatásai és technikai megoldásai</i> mellett a projekt fontos részét képezik a város turisztikai arculatával összhangban lévő <i>római stíluselemek</i> is. A gyerekmedence melletti amfiteátrum-szerű lelátó, az medenceudvari környezet a félkörös oszlopsorral, sétányokkal és pergolákkal, a római udvar kétoldali árkásos napozóterasa, illetve a medencék és a környezet egyéb élményelemei (szobrok, oszlopok, kőmaradványok, mozaikok) összességében olyan egyedi és egységes környezetet alkotnak, mely a fogyasztók számára önmagában is többletminőséget nyújt, hozzájárulva a szolgáltatások és turizmus piacain oly fontos <i>valóban egyedi és exkluzív élmény</i> létrejöttéhez.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Vasivíz Zrt
Becsült költség	1,5 mdFt
Lehetséges forrás	NyDOP/ Turizmusfejlesztés – Pannon Örökség
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projektnek a <i>városi életminőséggel</i> és a <i>turizmussal</i> kapcsolatos motívumai egyaránt fontosak, a tervezett létesítménynek mindkét területen <i>komoly városfejlesztési hatásai</i> lehetnek. A projekt közvetlen eredményeként létrejövő objektum a <i>város polgáraink jólétét</i> és a <i>turisták igényeit</i> egyaránt szolgálja – mindkét célcsoport helyzetét, így a <i>város általános pozícióját/vonzerejét</i> javítja.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A város ismertsége és a turisztikai forgalom emelkedése a vállalkozások jelentős hányadának jelent kedvezőbb feltételeket, a városi környezet minősége azonban önmagában is fontos telepítő tényező

A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A Termálfürdő fejlesztés tanulmányterve rendelkezésre áll, a II. ütem engedélyes tervei is készen állnak. A projekt megtérülési/kockázati körülményeinek elemzése szükséges; az üzemeltetés feltételeinek megalapozása (a fürdők fizikai és üzemeltetési egyesítése feltételeinek áttekintése) ugyancsak fontos.
---	--

11. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Római színház
Kapcsolódás a regionális programhoz	Turizmus <i>prioritás</i> Pannon Kulturális Út <i>intézkedés</i>
A projekt indoklottsága, célja(i)	Szombathely turisztikai arculatának <i>domináns elemét képezik római kori múltjával kapcsolatos emlékek és attrakciók</i> , ezek további fejlesztésének célját szolgálja e projekt. A történészek szerint az i.e. IV században a mai Kálvária-domb oldalában - régészetileg ma is védett területen - állt egy kb. 3000 férőhelyes színház, melynek rekonstrukciójához <i>rendelkezésre állnak</i> bizonyos régészeti leletek és ismeretek – ennek felépítésének <i>alapvetően turisztikai és kulturális céljai</i> vannak.
A projekt leírása	A felépítendő objektummal kapcsolatosan megfogalmazódott tervek egy XXI. századi (de római kori építészeti elemeket is felhasználó) szabadtéri színházról szólnak, amely az ókori teátrum fölé épülhetne a Kálvária-domb oldalába, a Szent István parkba. Az építmény részét képezné egy <i>félköríves, oszlopos fogadóépület</i> vizesblokkokkal, szociális helyiségekkel, ruhatárral, ülés párnakölcsonzóval, büfével és más kiszolgáló egységekkel, alatta a domboldalon egy 2000–2500 férőhelyes ókori elődjére hasonlító, kőből készült ülőhelyeket tartalmazó (a sorok közt közlekedő folyosók tagolt) <i>lelátó</i> , a domb alján pedig a <i>színpad</i> , melyhez egy vakolt, oszlopos díszítésű téglapavilon is csatlakozna, benne öltözőkkel, kelléktárakkal, egyéb helyiségekkel. Az objektumhoz a XXI. századi követelményeknek megfelelő <i>modern fénytechnikai berendezések</i> tartoznának. Mindez egy körbekerített területen zajlana, amelyet az út felől bevezető sétányokon keresztül lehetne megközelíteni.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	700 mFt
Lehetséges forrás	NyDOP/ Turizmusfejlesztés – Pannon Örökség
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	Tekintve, hogy a létesítmény a „római” tematika kontextusába illeszkedik, létevel a <i>város sajátos arculatát</i> erősíti. A projekt közvetlen eredményeként egy olyan, jelentős létszámú közönséget befogadni képes <i>állandó szabadtéri színpad</i> kerül a város kulturális és turisztikai vérkeringésébe, mely rangos előadásoknak kínálhat helyszínt. E helyszín jelentőségét különösen kiemelheti turisztikai szerepe, de a <i>helyi színházkultúra</i> előmozdításában is része lehet.
Várható előnyök a magán befektetések számára	A város ismertsége és a turisztikai forgalom emelkedése a vállalkozások jelentős hányadának jelent kedvezőbb feltételeket, a városi környezet minősége azonban önmagában is fontos telepítő tényező
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A tervek régészeti alapját az 1952-ben zajlottak, de időközben abbamaradt ásatások (szondázó jellegű kutatás) jelentik. E kutatás folytatásának, a régészetileg ma is védett (kb. 1500 m ² -es dombos) terület alapos <i>régészeti feltárásának</i> meg kell előznie a projektet. Ezzel együtt az <i>elkészült tervek engedélyeztetésére</i> , valamint a <i>kiviteli terv elkészítésére</i> van szükség az előkészítési fázisban. A projektről való döntés előtt szükséges egy megvalósíthatósági tanulmány,

	üzleti terv készítése.
--	------------------------

12. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	„Találkozások helye” (v. „Weöres Sándor”) Kulturális Központ létrehozása az MMIK bázisán
Kapcsolódás a regionális programhoz	Turizmus <i>prioritás</i> / Pannon Kulturális Út Településfejlesztés <i>prioritás</i> /Településközpontok érték-örző megújítása
A projekt célja(i)	Szombathely és térsége számára egy többfunkciójú kulturális és központ kialakítása – a meglévő infrastruktúra jelentős felújításával. A térség kulturális szolgáltatásainak minőségi biztosítása, a terület felélénkítése és a tevékenység beépítése a régió kulturális és közéletébe; egyszersmind a térség társadalmi, gazdasági, és tudományos közéletében konferenciák, képzések útján való részvétel, illetve a tevékenység feltételeihez szükséges infrastruktúra biztosítása a kialakítandó térben és helyen.
A projekt leírása	A jelenleg megyei és városi feladatokat ellátó közintézmény funkciójának tisztázása, kulturális értékalkotó szerepének erősítése, illetve épületének megújítása szükségessé vált. Célszerű a fejlesztéseket olyan funkciók középpontba állításával végrehajtani, melyek hozzájárulnak a térség infrastruktúrájának gyarapításához, az itt élők életminőségének javulásához. <i>A meglévő épület átalakítása</i> lehetővé teszi egy <i>kulturális központ létrejöttét</i> , melyben a fő (kulturális) funkció mellett akár konferenciák, tanácskozások rendezésére, a tudományos élet megújulását szolgáló tevékenységek szervezésére is mód nyílhat. A jelenlegi színháztermet <i>konferenciák megtartására is alkalmas térré</i> kell átalakítani. Kialakításra kerül a zártláncú tv hálózat is, a tolmácsberendezések beépítése. A teremhez az épületben <i>4 másik konferenciaterem</i> is kialakításra kerül, oly módon, hogy a rendezvények szekcióülései is ugyanabban az épületben lehessenek. A kisebb konferenciatermek további szakaszolásra is képesek lesznek, így szekcióüléseket is tarthatnak benne. Egyben a színházi előadások további fogadására is képessé kell tenni. A zenekari árok növelésével, a nézőtér erkéllyel való ellátásával olyan <i>színháztermi miliő</i> alakítható ki amely megfelel a XI. századi elvárásoknak. A két funkcióhoz szükséges <i>háttér-infrastruktúra</i> is kialakításra kerül, öltözők, próbatermek, büfé, fogadásokra alkalmas helyiség. Az épület mellett lévő parkoló felújítását követően megfelelő parkolási lehetőséget biztosít az igénybevevők számára. A belvárosban lévő épület könnyen megközelíthető, a tömegközlekedési eszközöknek is az épület közvetlen közelében van megállóhelyük
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Vas Megyei Önkormányzat
Becsült költség	1,4 mdFt
Lehetséges forrás	TIOP/Kulturális infrastruktúra NyDOP/Városfejlesztés
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt megvalósulása révén a térség egy többfunkciójú kulturális központhoz jut. A kulturális turizmus területén fejlődés várható, hisz a megrendezhető előadások, színházi események száma nő és a minőséget képviselő produkciók jelenhetnek meg a központ színpadán. A társadalmi és gazdasági élet szereplői is rendszeresen meg jelenhetnek a fejlesztés révén a térségben és a különböző fórumokon átadott információk révén javíthatják az itt élő gazdasági vállalkozások, cégek és magánszemélyek esélyeit.
Várható előnyök a magán befektetések	A különböző vállalkozások rendezvényeinek találkozási és megvalósulási helyet biztosít a központ. Ennek révén a cégek a kapcsolati tőkéjüket e rendez-

számára	vények révén is építhetik, a szakmai fórumokon pedig az információk áramlásával jobb lehetőségekhez juthatnak, vállalkozásaikat fejleszthetik. Az üzleti élet szereplőinek kulturális igényeit is kielégítheti a többfunkciójú központ.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projektre 2003-ban és 2005-ben is készült <i>tanulmányterv</i> , annak szükségessé vált áttekintése jelenleg folyik. Az új tanulmányterv 2007. tavaszára készülhet el, az <i>engedélyezési terv</i> pedig legkésőbb 2007. őszén. A kivitelezés reálisan tervezhető kezdési időpontja 2008. eleje, a befejezésé, illetve a felújított központ átadásáé pedig 2009. tavasza.

B./ Egyéb intézkedések

- ❖ *Szombathelyi oktatási intézményhálózatának rekonstrukciója*: a mai oktatási intézményhálózat rekonstrukciója (tetőszigetelések felújítása, nyílászárók cseréi, homlokzatok felújítása, vizesblokkok felújításai, villamos hálózatok korszerűsítése, intézmények akadálymentesítése) az óvodától az általános és középfokú iskolákon át a kollégiumokig (a kollégiumi ellátás korszerű feltételeinek biztosítása, a normatív előírásoknak megfelelő szobák és kiszolgálóhelyiségek kialakítása a XXI. század igényeihez illő diákszallók létrehozása, illetve a nem kollégiumi célra készült épület kiváltása – a megszüntetés kb. 100 új férőhely, a korszerűsítések pedig további 300 férőhely kialakítását igényelnék).
- ❖ Szombathely kulturális intézményhálózatának átalakítása: a kulturális intézmények (mindenekelőtt MSH, MMIK, HEMO, de a rendszer többi elemei és a lehetséges új belépők köre is részét képezi a projektnek) szerepköreinek (és tulajdonosi-üzemeltetői viszonyainak) stratégiai kezelése, illetve az infrastruktúra – funkcióknak alárendelt - XXI. századi szintű felújítása-átalakítása.

IV. Települési infrastruktúra és környezetvédelem a XXI. századi nivójú fejlesztése

A városias modernizáció impulzusai

A./ Kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támasztó intézkedések

13. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	A lukácsházi és dozmati árvízvédelemi szükségtározók megvalósítása
Kapcsolódás a regionális programhoz	Környezet-védelem <i>prioritás</i> - Vizeink jó kezelése <i>prioritás</i> Turizmus <i>prioritás</i> – Tájegységi ökoturisztikai (aktív) programok fejlesztése <i>prioritás</i>
A projekt indokoltsága, célja(i)	A térség legfontosabb vízgazdálkodási problémái csak részlegesen megoldottak. A területen található nagyobb vízfolyások (Gyöngyös, Sorok-Perint, Arany-patak) jelenlegi üzemeltetési adottságai nem felelnek meg a térség igényeinek, védműveik a törvény által előírt biztonságot nem szolgáltatják. A projekt keretében azonban nemcsak <i>árvízvédelmi</i> fejlesztések valósulnak meg, hanem olyanok is, amelyek egyúttal <i>területfejlesztésnek</i> is új lehetőségeket adnak, tekintettel elsősorban a <i>tározók idegenforgalmi hasznosítására</i> .
A projekt leírása	A projekt <i>kettő komplex hasznosítású árvízi tározó</i> kialakítását foglalja magába. Az egyik a lukácsházi tározó, amely egy völgyzárógáttal gátolja el a Gyöngyös patakot és mögötte egy 5,2 millió m ³ -es térfogatú tározó alakulna ki, ahol az előtött terület nagysága 161 ha. A völgyzárógát magassága 8,4 m, hossza 2420

	m. A tározó egy része állandó vizű horgász- és közcélú tó formájában idegenforgalmi, különösen ökoturisztikai hasznosítású lenne. A tározó a mai 87-es főúttól délre, Lukácsháza külterületén Kőszeg irányába helyezkedne el. A másik árvízi tározó az Aranypatak vizének felhasználásával jönne létre Dozmat külterületén, a településtől nyugat-északnyugatra, Bucsú község irányába. A kialakítandó tározó kisebb, mint a lukácsházi, az előtött felület 34,6 ha, az árvízi térfogat 749 ezer m ³ . A tározótéren belül lehetőség nyílik állandó vízfelületű tó kialakítására, ezzel a turizmus fejlesztésére. A part menti gyepterület, nádas élőhelyek védett madárfajoknak biztosítanak fészkelőhelyet.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
Becsült költség	Becsült költség: 3,1 mrd Ft, Ebből: lukácsházi tározó 2,3 mdFt, dozmati tározó 800 mFt.
Lehetséges forrás	KEOP/Vizeink jó kezelése NyDOP/Turizmusfejlesztés – Pannon Örökség
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt javítja az érintett <i>térség infrastrukturális helyzetét</i> ; megelőzi a településeket és a termőföldeket sújtó <i>árvízkárokat</i> ; megteremti az EU Víz Keretirányelv (VKI) szerinti jó <i>ökológiai állapot</i> elérését; segíti az idegenforgalom, azon belül elsősorban a <i>szelíd és az ökoturizmus</i> fejlődését. A lukácsházi tározó megvalósítása kedvező helyzetbe hozza a vízgyűjtőben élőket, <i>vonzóbb térséggé</i> válik a környék, melynek révén a térség vándorlási aktívuma növekszik. A dozmati tározó elkészülte elsősorban Dozmat, Torony és Szombathely lakóövezeteit <i>mentesítené az árvízről</i> , és megoldaná aszályos időben a szombathelyi Csónakázó-tó, valamint a strand látványtávanak frissítő <i>vízzel való ellátását, és vízminőségének javítását</i> eredményezné.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az infrastrukturális fejlődés és vonzóbb lakókörnyezet általános hatásain túl kiemelt jelentőségűek a projekt turisztikai fejlesztési lehetőségekre gyakorolt hatásai
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projekt <i>előkészítettsége megfelelő</i> . Rendelkezésre állnak a tanulmánytervek, sőt az engedélyezési tervek is. Mindkét tározónak van környezeti hatástanulmánya is. Hiányzik még a dozmati tározó esetében az érintett önkormányzat beleegyezése, mindkét esetben a régészeti feltárás. Mindezek után indulhat a pályázat és a kivitelezés

14. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Térségi hulladékgazdálkodási rendszer létrehozása
Kapcsolódás a regionális programhoz	Környezetvédelem <i>prioritás</i> Egészséges, tiszta települések <i>intézkedés</i>
A projekt indokltsága, célja(i)	A projekt célja a régió eddig már ISPA vagy Kohéziós Alap pályázatokkal lefedett területein (Nyugat-Balaton Zala völgye hulladékgazdálkodási rendszer, Győr térségének Kohéziós Alap koncepciója) kívül eső régiós területek egyikének, Szombathely <i>térsége hulladékgazdálkodási körülményeinek, hulladékgyűjtési -és elhelyezési lehetőségeinek rendszer-szemléletű kezelése</i> , indokát pedig maga az a fehér folt adja, ami a lefedettség térképen a nyugati határszélen megfigyelhető
A projekt leírása	A projekt területi hatálya Vas megye 195 településére terjed ki. A keletkező hulladékmennyiség súlypontja alapján egy központi helyen, Szombathelyen, vagy közvetlen környékén kell kialakítani a létesítményeket - közöttük egy <i>hulladék-előkészítő központot</i> (mely a szombathelyi ipari park területére tervezhető, ebben helyet kapna egy válogatómű, egy mechanikai előkezelő mű és egy biofermentáló telep), valamint egy <i>hulladékkezelő központot</i> (a hulladék-

	előkészítő központ közelében, jól megközelíthető helye - ebben helyet kapna a komposzttelep és a hulladéklerakó). Végül szükséges kialakítani egy <i>termikus hasznosító művet</i> , melyben égetéssel a hulladékból hőt állítanak elő. A rendszer <i>feltételezi a településeken a szelektív hulladékgyűjtés bevezetését</i> , melynek keretében minden településen <i>gyűjtőszigeteket</i> kell kialakítani, de kellene megfelelő <i>gyűjtőautók és hulladékudvarok</i> .
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	15 mdFt
Lehetséges forrás	KÖZOP/Egészséges, tiszta települések
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt eredményei és hatásai nagyon sokrétűek és fontosak: <i>egészségesebb életfeltételek</i> biztosítása a lakosságnak; <i>korszerű, környezetkímélő megoldás</i> az önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladataihoz; megvalósul a <i>szelektív hulladékgyűjtés</i> az egész megyében, megszüntethető mintegy 170 korszerűtlen hulladéklerakó, helyükön <i>rekultiválással</i> az eredeti állapothoz közeli helyzet visszaállítandó; <i>hasznosul a hulladék</i> nagy része, hőenergia formájában, <i>fegyelmezettebb lesz a lakossági hulladékkezelés</i> , csökken a szemetelés, <i>visszaszorulnak az illegális hulladék lerakók</i> , kevesebb hulladékgazdálkodási bírság kerül megállapításra; természetes lesz a <i>környezet- és a tájkép</i> védelme, megszűnik a tájképromboló látvány.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az infrastrukturális fejlődés és vonzóbb lakókörnyezet pozitív hatásai érvényesülnek.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	Létrehozandó a 190-195 települést magába foglaló önkormányzati társulás, és elkészítendő a <i>tanulmányterv</i> , majd a különböző <i>hatástanulmányok</i> , illetve az <i>engedélyezési terv</i> . <i>Ezután kell a területet biztosítani, elvégezni a régészeti leletmentéseket, a lőszermentesítést</i> , végül a <i>pályáztatást</i> követően indulhat a projekt <i>kivitelezése</i> . Szombathely MJV aktív kezdeményező szerepének és lobbiképességének nagy szerepet kell kapnia – a projekt országos tervekben való nevesítése!

15. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Vas Megyei Markusovszky Kórház komplex rekonstrukciós programja - előkészítés és I. ütem
Kapcsolódás a regionális programhoz	Humán erőforrás fejlesztés <i>prioritás</i> Egészségmegőrzés és a társadalmi befogadás, részvétel erősítése <i>intézkedés</i>
A projekt indokoltsága, célja(i)	A Markusovszky Kórház 2006-ban elfogadott intézményfejlesztési programja alapján a legfőbb célok: <ul style="list-style-type: none"> • kórházi szerkezetátalakítás lefolytatása • kórházi ágyak aktív-krónikus arányának optimális kialakítása • műszerfejlesztések megvalósítása • hotelkomfortosítás
A projekt leírása	1. Komplex szűrőállomás kialakítása: A Vérellátó épületében kerül elhelyezésre a Bőr- és Nemibeteg Gondozót, valamint a Tüdőgondozót, s ide települ a tüdőszűrés, a csontdenzitometria, a mammográfia, megszervezzük a colorektális daganatszűrést, és ismét visszaállítjuk a vizelet-vizsgálatokat a cukorbeteg, valamint a vesebetegek korai felismerése céljából, a magasvérnyomás betegség szűrését, a nőgyógyászati szűréseket, továbbá különböző életmódi tanácsokkal szolgálunk a lakosság számára. Felfogásunk szerint egy helyen kell a szűréseket szervezni, s azok, akik az egyik szűrést igénybe veszik, könnyen

	<p>meggyőzhető arról, hogy egyben éljenek más szűrési lehetőségekkel is.</p> <p>2. Külső telephelyek megszüntetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Tüdőgondozó megszüntetése</i> ➤ <i>11-es Huszár úti telephely megszüntetése:</i> a pszichátriai és a krónikus ellátás a Vérellátó telephelyre kerül. ➤ <i>Rendelőintézet megszüntetése:</i> Az épület teljesen lepusztult. Rövidtávon az épület feladható az aktív sebészeti és belgyógyászati ágyak csökkentése, valamint a sebészeti tömb, továbbá a belgyógyászati tömb rekonstrukciója és némi bővítése által. ➤ <i>Nappali kórház, mint telephely megszüntetése</i> <p>3. Sebészeti tömb rekonstrukciója: A tömbben lévő szakmák aktív ágyainak csökkentésével már 2007-ben lehetőség teremődik az egyes szakmák olyan elhelyezésére az épület I. és II. emeletén, hogy a földszintre telepíthető a Rendelőintézetben jelenleg működő – szülészet-nőgyógyászat kivételével – összes sebészeti típusú járóbeteg szakambulancia és szakrendelés. A műtőblokk rekonstrukciója saját forrásokból befejezés előtt áll, de az egynapos sebészeti ellátás műtő- és hotelfeltételeit is meg kell teremteni a közeljövőben a sebészeti épületegyüttesben.</p> <p>4. Sürgősségi tömb műszerezettségének kiegészítése: 2007. évi befejezéssel épül fel a sürgősségi tömb, amely hazai viszonylatban szinte egyedülállóan interdiszciplináris ellátást biztosít a kórházat sürgősséggel felkereső, illetve igénybevevő betegek számára. Azonban a második műtő felszerelése és további kéziműszerek további forrást igényelnek.</p> <p>5. Komplex tömb rekonstrukciója: Az épület rekonstrukciója mellett jelentős beruházást igényel a radiológia teljesen amortizálódott röntgen és ultrahang gépparkjának cseréje, valamint a képalkotó diagnosztika digitalizálása.</p> <p>6. Onkológiai tömb fejlesztése: Az onkológiai gyógyítás és beruházás további fejlesztése elsősorban újabb beruházásokat vet fel. Az onkológiai diagnosztika a korszerű CT-park mellett a hagyományos rtg-készülékek, UH-készülékek, az MRI, a mammográfia-készülék, a stabil- és mobil ernyőképszűrő berendezés cseréjét igényli, s feltételezi a képalkotó berendezések digitalizálását is.</p> <p>7. Belgyógyászati típusú betegellátó tömb épületének bővítése és rekonstrukciója:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Belgyógyászati típusú betegellátó tömb épületének bővítése:</i> A bővítésmény alkalmas lesz arra, hogy a fő belgyógyászati szakterületek, a kardiológiai, a gasztroenterológia, az Általános Belgyógyászati Osztály keretében működő endokrinológia (diabetológiával), immunológia és angiológia egy-egy szinten elférjen, kompakt egységet alkosson. ➤ <i>Belgyógyászati típusú betegellátó tömb rekonstrukciója:</i> A jelenlegi tömb két épületből áll, mindkettő generális felújításra szorul. <p>8. Patológiai tömb rekonstrukciója: A régi patológia bővítésével és a vele egybeépült régi, 12 éve üresen álló mosoda átalakításával fogjuk megteremteni azt az egységes patológiát, amely tárgyi feltételeit tekintve is megfelelő korszerű diagnosztikai háttérrel teremt a kórház valamennyi szakmája – kiemelten az onkológiai ellátásban szerepet vállaló belgyógyászati és sebészeti típusú szakmák – számára.</p> <p>9. Rehabilitációs tömb rekonstrukciója: A rekonstrukciót követően ebben az épületben kerül elhelyezésre a teljes rehabilitációs jellegű tevékenység, a fizioterápia, elektroterápia, hidroterápia, mozgásterápia, és rendelkezésére fog állni az épületben elhelyezkedő rehabilitációs osztály fekvőbetegei számára is.</p>
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Vas Megyei Markusovszky Kórház
Becsült költség	Teljes költség: 12 mdFt, a projektszakasz költsége 5 mdFt
Lehetséges forrás	elsősorban TIOP/Az egészségügyi infrastruktúra fejlesztése, ill.

	NYDOP, GOP, TAMOP; INTERREG; Norvég Alap
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A komfortosabb hotelszolgáltatás, a bővebb és modernebb terápiás és diagnosztikus lehetőségek a betegek elégedettségét növelik. A körülmények, a gyógyítás lehetőségeinek javulása, bővítése a dolgozói elégedettséget is pozitív értelemben segíti; ezen túl a fejlesztések kvalifikált munkahelyeket teremtenek, hotelkomfortosítások betegeket vonzanak a kórházba a szomszédos Ausztriából, s projekt megvalósulásával elkezdődhet egy pénzügyileg takarékosabb kórház működtetése. A Markusovszky Kórház a jelenleginél jelentősebb súllyal tud részt venni az orvos- és egészségtudomány innovációs folyamataiban, különösen a hazai és nemzetközi onkológiai kutatásban. Szerepe növekedni fog a graduális és poszt-graduális orvosképzésben, valamint a paramedicinális egészségügyi diplomás képzésben.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az orvostudományi kutatások eredményeinek üzleti hasznosításának szempontja felértékeli a kutatóhelyek létét, közelségét. Az infrastrukturális fejlődés és vonzóbb lakókörnyezet pozitív hatásai érvényesülnek.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projekt tanulmányterve, a komplex megvalósíthatósági és hatástanulmányok készítése folyamatban vannak. A kiviteli tervek a közeljövő feladatai közé tartoznak.

16. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	„Új Városliget” – a nyugati városrész komplex rekreációs övezeti (szabadidős-, sport-, edző- és rekreációs-turisztikai) fejlesztése
Kapcsolódás a regionális programhoz	Környezet-védelem <i>prioritás</i> Természeti értékeink jó kezelése <i>intézkedés</i> Turizmus <i>prioritás</i> – Tájegységi ökoturisztikai (aktív) programok fejlesztése Településfejlesztés <i>prioritás</i> – Településközpontok érték-őrző megújítása <i>intézkedés</i>
A projekt indokltsága, célja(i)	A város döntéshozói körében régóta <i>konszenzus</i> van a Csónakázó tó tágabb környékének, <i>rekreációs övezeti fejlesztése</i> tekintetében: mind a ciklusprogramok, mind a településfejlesztési stratégia fontos céljának tekinti a „Csónakázó-tó környéki rekreációs térség egységes szemléletű összehangolt fejlesztését”. E terület – természeti értékeivel, rekreációs intézményeivel, egybefüggő voltával - olyan <i>egyedi adottsága a városnak</i> , mely a város egészének arculatára is nagy hatással lehet, s melynek kihasználása elemi városi érdek. E terület <i>komplex fejlesztése</i> , a városi szabadidős vérkeringésbe és a turizmusba történő még intenzívebb bekapcsolása jelentős <i>városfejlesztési hozadékokat</i> ígér.
A projekt leírása	A projekt lényege a város ezen összefüggő területének – a szükséges egyedi beruházásokon túlmutató - <i>komplex rekreációs övezeti fejlesztése</i> . A program megvalósítandó projektjei <i>együttesen, kiegészítve a már működő elemeket</i> egy olyan kiemelkedő „fogyasztói értéket” ígérő kínálati csomagot nyújtanak komoly szinergikus hatásokkal célcsoportok széles körének, mely <i>a térségben egyedülálló</i> . A komplex program elemei (kiemelve: új fejlesztési igények): [1. A Kámoni Arborétum rekonstrukciója – <i>vö. 18. projekt</i>] [2. A Sugár úti Atlétikai Centrum – <i>már működik, intenzívebb hasznosítása kívánatos</i>] [3. Az Aréna Savaria sportcsarnok – <i>már működik, intenzívebb hasznosítása kívánatos</i>] 4. Az egykori Városi Strand részben sport-rekreációs célú hasznosítása [5. A Városligeti (SzSE) Sportpálya <i>már működik, de felújítása és intenzívebb hasznosítása kívánatos</i>] [6. A Haladás sporttelep és edzőpályák revitalizációja – <i>működik, a hosszú távú</i>

	<p><i>hasznosítás/működtetés kereteinek kidolgozása napirendre veendő</i></p> <p>[7. A Tófürdő további fejlesztése – már működik, a hasznosítása új lehetőségeinek keresése/mérlegelése kívánatos, pl. csúszdapark bővítése, fizikai/üzemeltetési kapcsolat a Termálfürdővel/Római Fürdővel]</p> <p>8. Mújégpálya rekonstrukciója – egész éves és többirányú használatra alkalmassá tétel egy könnyű szerkezetes csarnok építésével</p> <p>[9. Római Fürdő II. ütemének megvalósítása – vö. 11. projekt]</p> <p>10. Sportligeti fejlesztés I.: a Kalandváros bővítése – az alapterület megháromszorozása a Derkovits lakótelep felőli terület bevonásával, új eszközök és egy központi játékelem üzembe állítása; nemzetközi skate-park (versenyekhez is alkalmas görkorcsolyás, gördeszkás edzőcentrum) létrehozása</p> <p>11. Sportliget fejlesztés II.: Nemzetközi tenisz edző- és versenyközpont létrehozása a sportpályák helyén (nk. szabvány szerinti fedett és nyitott pályák, és egy központi pálya/„teniszstadion”).</p> <p>12. Sportliget fejlesztés III.: az egykori „szabadidőközpont” területén sportpályák létrehozása (a megszüntetendők helyett)</p> <p>[13. A skanzen fejlesztése és intenzívebb hasznosítása]</p>
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	A teljes projekt – <i>Arborétum és Római Fürdő nélkül</i> - 1,5 mdFt
Lehetséges forrás	TIOP/ A kulturális infrastruktúra fejlesztése a közösségfejlesztés szolgálatában KEOP/ Természeti értékeink jó kezelése NYDOP/ Városfejlesztés (Városközpontok, leromlott városi lakóterületek integrált rehabilitációja) Vállalkozói tőke
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekt megvalósulásával Szombathely egy olyan – összehatásában és kínálatában a ma meglévő egyedi elemeken túlmutató - egyedi városi rekreációs térrel egyszersmind turisztikai attrakcióval gazdagodik, mely egyedi a tág térségben. A közvetlen városképi, turisztikai, kulturális és jóléti hatások mellett a projekt erősítheti Szombathely (és az egész régió) „zöld” forgatókönyv szerinti fejlődését, a környezettudatosság és fenntarthatóság szempontjának érvényesülését.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Egyfelől a fejlesztések részben üzleti alapon is megvalósíthatók, másfelől a projekt domináns elemei (pl. Római Fürdő) járulékos beruházásokat (pl. szálláshelyek) indukálhatnak
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	Egyes objektumok, mint a Kalandváros vagy a Tófürdő felépülésével, illetve felújításával lényegében spontán módon is nagy lépésekkel fejlődik a terület, s egyes szolgáltatásokhoz még a marketing kommunikációs terv is rendelkezésre áll. Az egységes fejlesztés tervének véglegesítése és a projektek előkészítése a közeljövő feladata. A megvalósításhoz szükséges az agglomeráción belüli további szinergiák (pl. lukácsházi/dozmati víztározók, gyöngyöshermáni bányató) és partnerségek (sportegyesületek, Illés Béla Futballakadémia stb) keresése.

17. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	A város csatorna- és vízhálózatának rekonstrukciója, vízminőség javítása
Kapcsolódás a regionális programhoz	Környezetvédelem <i>prioritás</i> Egészséges, tiszta települések <i>intézkedés</i>
A projekt indokoltsága, célja(i)	A város, különösen a belváros víz- és csatornahálózatának nagy része a XX. század elején épült ki, és noha azóta bizonyos mértékben modernizálták, a hálózat összességében elöregedett, ebből elöntések, vízellátási problémák fakadnak. Sok esetben még azbeszthalapú a vezeték, amely az emberi egészségre

	káros. A problémák kezelése, egy mai kornak megfelelő megoldás biztosítása a projekt célja.
A projekt leírása	A víz- és csatornahálózatok rekonstrukciójának keretén belül a teljes vízhálózat (2000 km) 30 százalékát, mintegy <i>600 km-t kell felújítani</i> , ezek már 50 évnél idősebbek. A teljes városi csatornahálózat 1000 km, ebből 350 km (35 %) már 50 évnél öregebb, szintén felújításra szorul. Állapotfelmérés rendelkezésre áll a vízminőség javítására is. 18-20 kisebb rendszert kell <i>vastalanítani</i> és 8-9 rendszerben kell elvégezni az <i>ammóniamentesítést</i> .
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Vasivíz Zrt. Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
Becsült költség	A teljes költség 2,5 mdFt, a víz- és csatornahálózatok rekonstrukciója azonban szakaszolható, éves ütemezéssel valósítandó meg és hosszú távon (15 év) képzelhető el – <i>aktuális szakasz: 1 mdFt</i>
Lehetséges forrás	KÖZOP/Egészséges, tiszta települések
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A projekteredményeképpen <i>megújulnak a víz- és csatornavezetékek</i> , így megelőzhető az elhasználódásból fakadó elöntések, megoldódnak a szűk keresztmetszetből adódó problémák, az emberi egészségre ártalmas azbeszt-csővek helyett <i>korszerűbb anyagúak</i> kerülnek lefektetésre. Hosszú évekig mindez <i>költségmegtakarítást</i> jelent, hiszen az utakat e miatt nem szükséges majd felbontani. <i>Javulni fog a vízminőség</i> , kevesebb vas és ammóniatartalma lesz a vizeknek. Végül nem lesznek veszélyben a vasi <i>vízbázisok</i> . A vízminőség javításának és a vízbázisok védelmének <i>térségi hatásai</i> is vannak, hiszen a vízbázisok közül a legtöbb nem Szombathelyen található.
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az infrastrukturális fejlődés és vonzóbb lakókönyezet pozitív hatásai érvényesülnek.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A rendelkezésre álló <i>állapotfelmérések</i> bázisán a Vasivíz Zrt-nek el kell készíttetni előbb a tanulmányterveket később az engedélyezési terveket, utána indulhatna a műszaki megvalósítás

18. Projekt/intézkedés leírása	
Cím	Kámoni Arborétum revitalizációja
Kapcsolódás a regionális programhoz	Környezet-védelem <i>prioritás</i> Természeti értékeink jó kezelése <i>intézkedés</i>
A projekt indoklása, célja(i)	A projekt célja a Kámoni Arborétum értékeinek (100 éves múlt, országosan is elismert gyűjtemény, tudományos kutatások) - a város <i>polgárai és turistái számára nyújtható értékek</i> é konvertálása révén - <i>városi kultúrába és turizmusba</i> történő hatékonyabb illesztése, illetve a <i>létesítmény működésének modernizálása, a jövőbeli üzemeltetési kilátása javítás.</i>
A projekt leírása	A projekt két egymással szoros kapcsolatba álló összetevőből, egy <i>műszaki jellegű beruházásból</i> és egy <i>dendrológiai rekonstrukcióból</i> áll. <i>A műszaki jellegű beruházásrészei:</i> 450 m ² –es, két szintes, akadálymentesített fogadóépület, új beléptető-rendszerrel, infrastruktúrával, az alsó szinten egy közösségi célokra használható előadóteremmel, két kisebb foglalkoztatóval, kiállítási galériával, pénztárral, a felső szinten irodákkal. A beruházáshoz kapcsolódik 5 autóbusz- és 25 db személygépkocsi-parkoló. <i>A dendrológiai rekonstrukció</i> célja az angol park jelleg visszaállítása - különös figyelemmel a természetességre és átláthatóságra. (A tervek egy új Gyöngyös-híd is tartalmazznak.)

	A projekt szakmai magjának megvalósítása mellett a fejlesztés fontos alkotórészét képezik azok az elemek is, melyek az <i>értékek látogatóközpontú bemutatását</i> lehetővé teszik. A fejlesztések eredményeképpen az arborétum funkciói közt mind hangsúlyosan fog megjelenni <i>az élményszerzés és a turizmus</i> , de az attraktivitás szempontja mellett – annak fenntarthatóságára és megalapozottságára is tekintettel - a <i>tudományos munka</i> sem veszíthet minőségéből.
A megvalósításért felelős szervezet, potenciális kedvezményezett	Erdészeti Tudományos Intézet Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Becsült költség	800 mFt
Lehetséges forrás	KEOP/ Természeti értékeink jó kezelése (környezet, növényzet) ROP/ Turizmusfejlesztés – Pannon örökség megújítása (turizmus)
Várható gazdasági, társadalmi, környezeti hatások, eredmények	A beruházás megvalósulásával a városi-térségi <i>turisztikai kínálatba</i> egy új markáns elem jelenik meg, ezzel együtt a helyi <i>kulturális életnek egy új színtere</i> nyílik meg a polgárok számára, de a <i>környezeti nevelési</i> hatások is fontosak, s a <i>tudományos kutatások</i> is új lendületet kaphatnak. A turisztikai és kutatási vetületek sok tekintetben <i>regionális, illetve országos jelentőségűek</i> .
Várható előnyök a magán befektetések számára	Az infrastrukturális fejlődés és vonzóbb lakókörnyezet pozitív hatásai érvényesülnek.
A projekt kidolgozásának további lépései, feladatai	A projekt jól előkészített, a megvalósításához szükséges tervek kidolgozása megindult: az elvi építési engedély kész, az engedélyes terv várhatóan 2006 végére készül el.

B./ Egyéb intézkedések

- ❖ *Idősek otthona* építése a megyeszékhelyen és az agglomerációs más pontjain, tekintettel arra, hogy az intézményekben jelenleg rendelkezésre álló férőhelyek száma nem elegendő a jelentkező igények kielégítésére
- ❖ *A város agglomeráció övezetének infrastrukturális fejlesztése, a fehér foltok megszüntetése:* csatornázás (Acsád-Meszlen-Vasszilvág-Vát), gáz bevezetése (Vaskeresztes-Narda-Felsőcsatár-Horvátlövő), szélessávú internet (a települések többségében), belterületi utak, belső elvezető árkok felújítása stb.
- ❖ *Szociális célú városrehabilitációs programok* - leromlott városi lakóterületek integrált rehabilitációja (legalább egy városrésze/lakótelepre vonatkozóan)

1. táblázat: A kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaszto intézkedések lehetséges NFT-s finanszírozási forrásai (md Ft)

	A projekt/ projektszakasz forrásigénye (mdFt)	Finanszírozás lehetséges NFT forrása				
		GOP	KÖZOP	NyDOP	TIOP	KEOP
1. Intermodális logisztikai központ és ipari park létrehozása – előkészítés és I. ütem	4	X	X			
2. Tudományos-innováció fejlesztési centrum létrehozása a 11-es Huszár úti laktanya rekonstrukciójával – I. ütem	[15] 6	X		X		
3. „Onkológiai Tudásközpont Projekt” - az onkológiai betegek gyógyítását támogató innovatív tudásháttér megteremtése a Vas Megyei Markusovszky Kórházban	5				X	
4. Komplex városkörnyéki kerékpárút-hálózat fejlesztési program	1,6			X		
5. Szent Gellért út – Csaba utca vasúti felüljáró	3		X	X		
6. Új regionális autóbusz-pályaudvar, mint intermodális csomópont	7		X	X		
7. Szombathely integrált elővárosi közlekedésének megszervezése - előkészítés	[29] - 1		X	X		
8. Puskás Tivadar utca rákötése a tehermentesítő útra	2		X	X		
9. Történelmi régészeti városrész II-IV. ütem	1,8			X		
10. Római fürdő – II. ütem	1,5			X		
11. Római színház	0,7			X		
12. Kulturális központ	1,4			X	X	
13. A lukácsházi és dozmati árvízvédelemi szükségeltározók	3,1			X		X
14. Térségi hulladékgazdálkodási rendszer	15		X			
15. Vas Megyei Markusovszky Kórház komplex rekonstrukciós programja	[12] 5				X	
16. „Új Városliget”- a nyugati városrész komplex rekreációs övezeti (szabadidős-, sport-, edző- és rekreációs-turisztikai) fejlesztése	1,5			X	X	X
17. A város csatorna- és vízvezeték-hálózatának rekonstrukciója, vízminőség javítása	1		X			
18. Kámoni Arborétum revitalizációja	0,8					X
Összesen (kb.)	61	6	25	15	12	4

2. táblázat: A kiemelt, jelentős finanszírozási igényt támaztó intézkedések* középtávú regionális program és a szombathelyi célrendszer összefüggésében

		A szombathelyi agglomeráció prioritásai			
		Gazdaság- fejlesztés, innovációs impulzusok	A humánerőforrás fejlesztés és a kultu- rális kisugárzás impulzusai	A térségi kohézió impulzusai	Települési infrastruktúra fejlesztés és környezetvédelem
Regionális prioritások/ intézkedések					
Gazdaság- fejlesztés	K+F és innováció a versenyképességért	1, 2			
	A vállalkozások (kiemelten a kkv-k) jövedelemtermelő képességének erősítése				
	Az információs társadalom és a modern üzleti környezet erősítéséért				
	A regionális információs társadalom kiteljesítése - ROP				
	Megújuló Pannon gazdaság - ROP		12		
Humán erőforrás fejlesztés	A foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése és segítése				
	Az alkalmazkodóképesség javítása				
	Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek				
	A kutatás-fejlesztéshez és az innovációhoz szükséges humán erőforrások fejlesztése	3			
	Egészségmegőrzés és a társadalmi befogadás, részvétel erősítése	3			15, 16
Közlekedés	Az ország és a régióközpontok nemzetközi elérhetőségének javítása				
	Térségi elérhetőség javítása			8	
	Áruszállítás-logisztika közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése	1			
	Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése			6, 7	
	Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése			4, 6	
Környezet- védelem	Egészséges, tiszta települések				14, 17
	Vizeink jó kezelése				13
	Természeti értékeink jó kezelése				16, 18
	Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése				
Ener- gia	Környezetbarát energetikai fejlesztések				
Település- fejlesztés	Településközpontok érték-örző megújítása		10	5, 6	16
	Integrált városrehabilitációs tevékenységek leromlott városi lakóterületeken vagy leromlással fenyegetett lakótelepeken				
Turizmus	Pannon-termál program kiszélesítése		10		
	Pannon Kulturális Út		9, 10, 11, 12		
	Tájegységi ökoturisztikai (aktív) programok fejlesztése				13
	Kereskedelmi szálláshelyek és szolgáltatásaik mennyiségi és minőségi fejlesztése				
	Helyi, térségi desztináció menedzsment szervezetek, turisztikai klaszterek létrehozása, fejlesztése				

* A táblázatban az intézkedéseket sorszámuk képviseli